

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžf/85/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012201094
Dátum vydania rozhodnutia:	16.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1012201094.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: Okresná prokuratúra Bratislava II, so sídlom Kvetná 13, Bratislava, proti žalovanému: Daňový úrad Bratislava, so sídlom Ševčenkova 32, Bratislava, za účasti : BYTOČ SK, s.r.o., so sídlom Sklenárova 4, Bratislava, IČO : 35 803 533, za ktorého koná správca konkurznej podstaty Mgr. Ľuboš Jurčo, so sídlom kancelárie Pribinova 25, 811 09 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. 601/230/113017/10/Jand, č. 601/230/113014/10/Jand, č. 601/230/113010/10/Jand, č. 601/230/113008/10/Jand, č. 601/230/113005/10/Jand, č. 601/230/112988/10/Jand, č. 601/230/112981/10/Jand všetky zo 7. septembra 2010, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, č. k. 1S/138/2012-28, 1S/143-148/2012 zo 16. mája 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/138/2012-28, 1S/143-148/2012 zo 16. mája 2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) zastavil podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) konanie, ktorým sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti v záhlaví uvedených rozhodnutí, ktorými žalovaný správny orgán podľa § 35 ods. 6 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov účinného do 31.12.2011 (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“ alebo „zákon o správe daní“) uložil daňovému subjektu BYTOČ SK, s. r.o., so sídlom Sklenárova 4, 821 09 Bratislava, IČO : 35 803 533 každým rozhodnutím samostatne pokutu vo výške 66,38 eur za nepredloženie hlásenia za jednotlivé zdaňovacie obdobia v lehote do troch mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia ustanovenie v § 49 zákona č. 595/2003 Z. z.

V odôvodnení krajský súd konštatoval, že z obsahu administratívneho spisu mal preukázané, že žalobkyňa sa žalobou domáhala preskúmania zákonnosti 7 rozhodnutí Daňového úradu Bratislava II, z poučenia ktorých je zrejmé, že je voči nim prípustné podľa ustanovenia § 35 ods. 18 zákona o správe daní odvolanie do 15 dní od doručenia dodajúc, že zákonom stanovená podmienka vyčerpania riadnych opravných prostriedkov je daná preto, aby súd nenahrádzal odvolací správny orgán a v tejto súvislosti

uviedol, že v preskúmvanej veci je nesporné, že žaloba smeruje proti rozhodnutiam, ktoré nenadobudli právoplatnosť. Rovnako mal z obsahu spisu nesporne preukázané, že žalobkyňa voči predmetným rozhodnutiam podala protest č. Pd 139/11-4 zo dňa 4.11.2011, ktorému Finančné riaditeľstvo SR nevyhovelo rozhodnutiami č. 1040504/16421/2012-5113-r zo 16.1.2012, č. 1040504/16417/2012-5113-r zo dňa 16.1.2012, č. 1040204/24470-137661/2011/5113-r zo dňa 16.1.2012, č. 1040504/16436/2012/5113-r zo dňa 16.1.2012, č. 1040504/16402/2012/5113-r zo dňa 16.1.2012, č. 1040504/16439/2012/5113-r zo dňa 16.1.2012 a č. 1040504/16433/2012/5113-r zo dňa 16.1.2012 a proti týmto rozhodnutiam podal daňový subjekt (BYTOČ SK, s.r.o.) odvolanie na Ministerstvo financií SR, ktoré rozhodnutiami z 2.4.2012 č. MF/13118/2012-71, č. MF/13119/2012-71, č. MF/13121/2012-71, č. MF/11528/2012-71, č. MF/13110/2012-71, č. MF/13112/2012-71 a č. MF/13117/2012-71 potvrdil uvedené rozhodnutia Finančného riaditeľstva SR a odvolanie účastníka (daňového subjektu) bolo zamietnuté. Ďalej poukázal na to, že následne žalobkyňa podala žalobu voči vyššie uvedeným prvostupňovým rozhodnutiam.

S odkazom na ustanovenia § 35 ods. 1 písm. b) OSP a § 250b ods. 3 OSP konštatoval, že ak prokurátor podáva podľa § 35 ods. 1 písm. b) OSP návrh na začatie konania (žalobu) na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu v prípade, v ktorom sa nevyhovelo protestu prokurátora a ak to vyžaduje verejný záujem, tento návrh treba podať proti rozhodnutiu správneho orgánu v poslednom stupni správneho konania, ktoré založilo, menilo alebo zrušovalo oprávnenia a povinnosti fyzických a právnických osôb. Odvolávajúc sa na ustanovenie § 250d ods. 3 OSP krajský súd uzavrel, že žaloba napáda rozhodnutia, ktoré podľa ustanovenia § 247 ods. 2 OSP nespĺňajú predpoklady postupu podľa piatej časti druhej hlavy OSP, nemôžu byť predmetom preskúvania súdom a preto konanie podľa § 250d ods. 3 OSP zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP tak, že v konaní účastníkom nepriznal náhradu trov konania.

Proti uzneseniu krajského súdu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa namietajúc nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Nesúhlasila s presvedčením súdu, že žaloba smeruje proti rozhodnutiam, ktoré nenadobudli právoplatnosť a s poukazom na ustanovenie § 46 ods. 5 v spojení s § 47 ods. 5, 6 zákona o správe daní dôvodila, že žalobou napadnuté rozhodnutia daňového úradu mohli nadobudnúť právoplatnosť tromi spôsobmi :

1. v prípade nepodania odvolania, márnym uplynutím 15- dňovej odvolacej lehoty [tak ako to bolo v tomto konkrétnom prípade (uvedené tvrdenie nie je pravdivé z dôvodov uvedených neskôr)],
2. v prípade podania odvolania, ktoré by zamietol prvostupňový orgán v zmysle § 47 ods. 5 citovaného zákona taktiež uplynutím 15-dňovej lehoty, keďže by prvostupňový orgán nevydával rozhodnutie, ale iba oznámenie o zamietnutí odvolania, ktorý by nezakladalo, nemenilo ani nezrušovalo oprávnenia a povinnosti fyzických a právnických osôb,
3. v prípade odvolania, o ktorom by rozhodoval druhostupňový odvolací orgán v zmysle § 48 citovaného zákona by prvostupňové rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť až spolu s rozhodnutím druhostupňovým.

V súvislosti s vyššie uvedeným uviedla, že je nepochybné a túto skutočnosť nerozporuje ani žalovaný, že napadnuté rozhodnutia nadobudli všetky právoplatnosť v jeden deň, 27.09.2010 (odvolací súd poznamenáva, že uvedená informácia nie je pravdivá).

Súčasne podotýkala, že predpokladom podania žaloby prokurátorom podľa § 35 ods. 1 písm. b) v spojení s § 250b ods. 5 OSP je nevyhovenie protestu prokurátora, ktorý bol podaný práve proti žalovaným rozhodnutiam správnych orgánov. Uviedla, že tento názor podporuje aj judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej, ak prokurátor podáva podľa § 35 ods. 1 písm. b) OSP žalobu na začatie konania na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu v právnej veci, v ktorej sa nevyhovelo protestu prokurátora, takýto návrh treba podať proti rozhodnutiu správneho orgánu v poslednom stupni správneho konania, ktoré zakladalo, menilo alebo zrušovalo oprávnenia a povinnosti fyzických a právnických osôb (Stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Snj 124/00 - 66/2005), pričom v danej veci týmto rozhodnutím bolo rozhodnutie žalovaného ako rozhodnutie vydané v jedinom a zároveň aj v poslednom stupni správneho konania, ktoré založilo povinnosť právnickej osobe, vedľajšiemu účastníkovi konania, BYTOČ SK, s.r.o. (hoci tento sám odvolanie v daňovom konaní nepodal, a tým nemohol podať ani žalobu v správnom súdnictve) s poukazom na znenie ustanovenia § 247 ods. 2 OSP (podobne už judikoval aj najvyšší súd v rozsudku z

29.9.2011 sp. zn. 5Sžo/15/2011).

Dôvodila ďalej tým, že aktívna legitimácia prokurátora podať žalobu podľa § 35 ods. 1 písm. b) v spojení s § 250b ods. 5 OSP nemôže byť viazaná na dispozitívny právny úkon, ktorým je podanie riadneho opravného prostriedku účastníkom konania dodajúc, že takýto záver nevyplýva ani z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. V tejto súvislosti poukázala na to, že pokiaľ by malo byť aj oprávnenie prokurátora podávať žaloby v prípade nevyhovenia protestu viazané na využitie opravných prostriedkov tak, ako to chápe ustanovenie § 247 ods. 2 OSP, prišlo by k vylúčeniu možnosti prieskumu rozhodnutí, s ktorými sa účastníci konania v plnej miere stotožňujú a teda nemajú záujem podať riadny opravný prostriedok.

Naviac považovala rozhodnutie krajského súdu o zastavení konania za nezákonné a vecne nesprávne aj z toho dôvodu, že sa opiera o neplatné znenie ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, konkrétne o znenie § 35 ods. 1 písm. b) OSP, ktoré bolo s účinnosťou od 1.01.2002 novelizované zákonom č. 501/2001 Z. z., ktorým sa z uvedeného ustanovenia vypustili slová „ak to vyžaduje verejný záujem“ a taktiež krajským súdom citované znenie § 250b ods. 3 OSP nezodpovedá platnej právnej úprave.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti zastala názor, že v danom prípade boli splnené všetky zákonné podmienky pre vedenie konania o žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí Daňového úradu Bratislava II č. 601/230/113017/10/Jand, č. 601/230/113014/10/Jand, č. 601/230/113010/10/Jand, č. 601/230/113008/10/Jand, č. 601/230/113005/10/Jand, č. 601/230/112988/10/Jand, č. 601/230/112981/10/Jand všetky zo 7. septembra 2010, právoplatných 27.09.2010 a preto navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení v § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo z dôvodov a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení v § 246c ods. 1 veta prvá OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne je potrebné priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP).

Žalobu v správnom súdnictve môže podať aj prokurátor, ak využije svoje návrhové oprávnenie podľa § 35 ods. 1 písm. b) OSP. Oprávnenie prokurátora podať žalobu v správnom súdnictve vyplýva aj z ustanovenia § 27 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“), v zmysle ktorého pri plnení úloh vyplývajúcich zo zákona o prokuratúre je prokurátor oprávnený podať žalobu proti rozhodnutiu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov, ak sa protestu, podanému proti tomuto rozhodnutiu, nevyhovelo.

Zákonnou podmienkou podania žaloby prokurátorom teda je, že nebolo vyhovené jeho protestu [§ 35 ods. 1 písm. b), § 250b ods. 5 OSP].

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky rozhodnutím z 16. januára 2012 č. 1040504/16417/2012/5113-r podľa ustanovenia § 27 ods. 2 zákona o prokuratúre nevyhovelo protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava II zo dňa 04.11.2011, č. Pd 139/11-4 podanému proti rozhodnutiu Daňového úradu Bratislava II č. 601/230/113005/10/Jand zo dňa 08.09.2010. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Ministerstva financií Slovenskej republiky z 2. apríla 2012 č. MF/13118/2012-71.

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky rozhodnutím z 16. januára 2012 č. 1040504/16402/2012/5113-r podľa ustanovenia § 27 ods. 2 zákona o prokuratúre nevyhovelo protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava II zo dňa 04.11.2011, č. Pd 139/11-4 podanému proti rozhodnutiu Daňového úradu Bratislava II č. 601/230/112988/10/Jand zo dňa 08.09.2010. Uvedené

rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Ministerstva financií Slovenskej republiky z 2. apríla 2012 č. MF/13117/2012-71.

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky rozhodnutím z 16. januára 2012 č. 1040504/16439/2012/5113-r podľa ustanovenia § 27 ods. 2 zákona o prokuratúre nevyhovelo protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava II zo dňa 04.11.2011, č. Pd 139/11-4 podanému proti rozhodnutiu Daňového úradu Bratislava II č. 601/230/113017/10/Jand zo dňa 08.09.2010. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Ministerstva financií Slovenskej republiky z 2. apríla 2012 č. MF/13112/2012-71.

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky rozhodnutím z 16. januára 2012 č. 1040504/16421/2012/5113-r podľa ustanovenia § 27 ods. 2 zákona o prokuratúre nevyhovelo protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava II zo dňa 04.11.2011, č. Pd 139/11-4 podanému proti rozhodnutiu Daňového úradu Bratislava II č. 601/230/113008/10/Jand zo dňa 08.09.2010. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Ministerstva financií Slovenskej republiky z 2. apríla 2012 č. MF/13110/2012-71.

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky rozhodnutím z 16. januára 2012 č. 1040504/16433/2012/5113-r podľa ustanovenia § 27 ods. 2 zákona o prokuratúre nevyhovelo protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava II zo dňa 04.11.2011, č. Pd 139/11-4 podanému proti rozhodnutiu Daňového úradu Bratislava II č. 601/230/113010/10/Jand zo dňa 08.09.2010. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Ministerstva financií Slovenskej republiky z 2. apríla 2012 č. MF/11528/2012-71.

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky rozhodnutím z 16. januára 2012 č. 1040504/16436/2012/5113-r podľa ustanovenia § 27 ods. 2 zákona o prokuratúre nevyhovelo protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava II zo dňa 04.11.2011, č. Pd 139/11-4 podanému proti rozhodnutiu Daňového úradu Bratislava II č. 601/230/113014/10/Jand zo dňa 08.09.2010. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Ministerstva financií Slovenskej republiky z 2. apríla 2012 č. MF/13119 / 2012 71.

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky rozhodnutím z 16. januára 2012 č. 1040504/24470-137661/2011/5113-r podľa ustanovenia § 27 ods. 2 zákona o prokuratúre nevyhovelo protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava II zo dňa 04.11.2011, č. Pd 139/11-4 podanému proti rozhodnutiu Daňového úradu Bratislava II č. 601/230/112981/10/Jand zo dňa 08.09.2010. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Ministerstva financií Slovenskej republiky z 2. apríla 2012 č. MF/13121/2012-71.

Ak prokurátor podáva podľa § 35 ods. 1 písm. b) OSP žalobu na začatie konania na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu v právnej veci, v ktorej sa nevyhovelo protestu prokurátora, takýto návrh treba podať proti rozhodnutiu správneho orgánu v poslednom stupni správneho konania, ktoré zakladalo, menilo alebo zrušovalo oprávnenia a povinnosti fyzických a právnických osôb (Stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. Snj 124/00 - 66/2005 ZSP).

Žaloba prokurátora podľa § 35 ods. 1 písm. b) OSP predstavuje v správnom súdnictve osobitný prostriedok preskúmavania zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov, najmä z hľadiska toho, ak sám účastník sa necíti byť ukrátený na svojich právach a takúto žalobu nepodal.

Podľa § 247 ods. 2 OSP pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 250b ods. 5 OSP prokurátor môže žalobu podať do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovieť protestu.

Správna žaloba účastníka konania slúži na ochranu jeho subjektívnych práv; preto aj musí obsahovať tvrdenie o ich ukrátení v zmysle § 247 ods. 1 OSP.

Naproti tomu správna žaloba prokurátora prioritne chráni objektívne právo. Ochrana subjektívnych práv účastníka správneho konania je pri tejto žalobe až sekundárna a môže prípadne aj úplne absentovať, ak zákon bol porušený v prospech účastníka.

Od uvedeného základného rozdielu sa potom odvíjajú aj ďalšie odlišnosti. Jednou z nich je i vyčerpanie riadneho opravného prostriedku v zmysle § 247 ods. 2 OSP. Zo systémového výkladu tohto vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že stanovenie tejto podmienky zabezpečuje tzv. sukcesorickú povahu súdneho prieskumu, t.j. jeho následnosť vo vzťahu k možnosti dosiahnuť zákonný stav priamo správnymi orgánmi v rámci ich inštančného postupu. Inak povedané účastník správneho konania sa musí snažiť ochrániť svoje práva najprv v správnom konaní a až po jeho skončení (prvostupňové a odvolacie správne konanie tvoria jeden celok) má možnosť podania správnej žaloby podľa druhej hlavy piatej časti OSP. Pri prokurátorovi je však sukcesia súdneho prieskumu premietnutá do inej podmienky, a to nevyhovenia jeho protestu správnymi orgánmi v dvojstupňovom správnom konaní (viď § 35 ods. 1 písm. b), § 250b ods. 5 OSP). Uvedené bolo konštatované v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžo/15/2011 z 29.9.2011, uverejnenom pod č. 21 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2013.

Ďalej nemožno opomenúť ani skutočnosť, že prokurátor nie je účastníkom správneho (administratívneho) konania a nemôže nijako ovplyvniť podanie riadneho opravného prostriedku účastníkom v rámci tohto konania.

Pokiaľ sa jedná o revíziu napadnutého uznesenia krajského súdu v rámci odvolacieho konania, je v prvom rade potrebné vytknúť súdu prvého stupňa, že napadnuté rozhodnutia označil ako rozhodnutia, ktoré podľa jeho názoru nenadobudli právoplatnosť a z tejto premisy pravdepodobne vychádzal aj pri odôvodňovaní svojho rozhodnutia. Toto je však iba úvaha odvolacieho súdu, keďže z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je možné s určitosťou vyvodiť záver, či súd prvého stupňa zastavil konanie, pretože žaloba smerovala proti neprávoplatným rozhodnutiam, ktoré nemôžu byť predmetom preskúmavania súdom, alebo preto, že žaloba nebola podaná proti rozhodnutiu správneho orgánu v poslednom stupni správneho konania, ktoré založilo, menilo alebo zrušovalo oprávnenia a povinnosti fyzických a právnických osôb. V tomto smere napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa trpí vadou nepreskúmateľnosti.

Z obsahu administratívneho spisu nesporne vyplýva, že všetky napadnuté rozhodnutia žalovaného, ktorými podľa § 35 ods. 6 zákona o správe daní uložil daňovému subjektu BYTOČ SK, s.r.o. pokutu vo výške 66,38 eur, nadobudli právoplatnosť, pričom deň jednotlivých právoplatností sa líši v závislosti odo dňa doručenia rozhodnutia, teda nie je správne tvrdenie žalobkyne uvedené v odvolaní, že všetky rozhodnutia nadobudli právoplatnosť dňa 27.9.2012.

Ušlo však pozornosti súdu prvého stupňa a rovnako tiež žalobkyni, keďže v odvolaní dôvodila, že napadnuté rozhodnutia daňového úradu nadobudli právoplatnosť márnym uplynutím 15-dňovej odvolacej lehoty, že účastník daňového konania obchodná spoločnosť BYTOČ SK, s.r.o. prostredníctvom svojho zástupcu C. podala proti prvostupňovým rozhodnutiam vydaným v daňovom konaní odvolanie (nachádza sa na č.l. 15 administratívneho spisu), ktoré žalovaný vyhodnotil podľa § 47 ods. 5 písm. d) zákona o správe daní ako odvolanie podané len proti odôvodneniu rozhodnutí bez toho, aby boli súčasne napadnuté ich výroky. Preto postupom podľa § 47 ods. 6 zákona o správe daní odvolanie daňového subjektu zamietol a túto skutočnosť mu oznámil oznámením č. 601/230/132489/10/Jand z 21. októbra 2010 (č.l. 16 administratívneho spisu).

Vyššie uvedená skutočnosť však nemení nič na tom, že žalobkyňou určený predmet súdneho prieskumu je spôsobilým na jeho riadne preskúmanie podľa druhej hlavy piatej časti OSP, a to práve z dôvodov uvedených nižšie.

Najvyšší súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že rozhodnutiami vydanými v prvom stupni č. 601/230/113017/10/Jand, č. 601/230/113014/10/Jand, č. 601/230/113010/10/Jand, č. 601/230/113008/10/Jand, č. 601/230/113005/10/Jand, č. 601/230/112988/10/Jand, č. 601/230/112981/10/Jand zo 7. septembra 2010, žalovaný správny orgán samostatne podľa § 35 ods. 6 zákona č. 511/1992 Zb. uložil spoločnosti BYTOČ SK, s.r.o. pokutu vo výške 66,38 eur za nepredloženie hlásenia za jednotlivé zdaňovacie obdobia v lehote do troch mesiacov ustanovenej v § 49 zákona č. 595/2003 Z. z. Daňový subjekt síce proti prvostupňovým správnym rozhodnutiam podal odvolania, avšak tieto boli zamietnuté prvostupňovým správnym orgánom v súlade s ustanovením § 47 ods. 5 písm. d) zákona o správe daní, nakoľko smerovali len proti odôvodneniu rozhodnutí bez toho, aby súčasne boli napadnuté ich výroky. Z administratívneho spisu je ďalej zrejmé, že daňový subjekt žalobu proti oznámeniu Daňového úradu Bratislava II (§ 47 ods. 6 zákona o správe daní) z 21.10.2010 č. 601/230/132489/10/Jand nepodal, a to napriek tomu, že predmetné oznámenie súdnemu prieskumu nepochybne podlieha (k tomu pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžo/297/2008 z 23. júna 2009).

Podľa § 47 ods. 5 zákona o správe daní prvostupňový orgán odvolanie zamietne, ak

- a) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie neprípustné,
- b) je podané po určenej lehote,
- c) je podané osobou na to nepríslušnou,
- d) smeruje len proti odôvodneniu rozhodnutia bez toho, aby súčasne bol napadnutý jeho výrok.

Podľa § 47 ods. 6 zákona o správe daní zamietnutie odvolania podľa odseku 5 sa písomne oznámi tomu, kto odvolanie podal; v takom prípade sa rozhodnutie nevydáva.

Podľa názoru najvyššieho súdu je pre danú vec relevantné, že súdom, ako aj žalobkyňou opomenuté odvolanie účastníka konania - spoločnosti BYTOČ SK, s.r.o. bolo prvostupňovým správnym orgánom (žalovaným) zamietnuté z dôvodu uvedeného v § 47 ods. 5 písm. d) zákona o správe daní a poplatkov a v podstate vybavené „iba“ oznámením. Z dôvodu podania odvolania, ktoré podľa oznámenia žalovaného smerovalo iba proti odôvodneniu bez toho, aby súčasne bol napadnutý jeho výrok, sa de facto neuskutočnilo riadne odvolacie konanie príslušným odvolacím orgánom. Taktiež je relevantné, že prvostupňové správne rozhodnutia nadobudli právoplatnosť nezávisle od oznámenia, ktoré bolo vydané Daňovým úradom Bratislava II dňa 21.10.2010.

Najvyšší súd nespochybňuje skutočnosť, že oznámenie vydané v súlade s § 47 ods. 6 zákona o správe daní je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu (táto skutočnosť už bola aj s odkazom na rozhodnutie najvyššieho súdu prezentovaná vyššie). Avšak s poukazom na zásadu vigilanti bus iura (právo je na strane ostražitých) bolo len na vôľ samotného daňového subjektu, aby si chránil svoje práva práve prostredníctvom žaloby o preskúmanie zákonnosti vydaného oznámenia.

Existencia oznámenia žalovaného je nezvratná, ale rovnako je nezvratná aj jeho povaha. V danom prípade sú to výlučne iba prvostupňové správne rozhodnutia, ktoré daňovému subjektu ukladajú povinnosti v podobe pokút za porušenie zákonnej povinnosti ustanovenej v § 49 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a preto sú spôsobilým predmetom súdneho prieskumu na základe žaloby prokurátora. Inak by bola situácia posudzovaná v prípade, keby žalobu podal samotný daňový subjekt spoločnosť BYTOČ SK, s.r.o., nakoľko táto by musela smerovať práve proti oznámeniu, ktorým Daňový úrad Bratislava II zamietol odvolanie daňového subjektu z dôvodu, že toto podľa názoru správneho orgánu smerovalo iba proti odôvodneniu bez toho, aby bol súčasne napadnutý jeho výrok, pričom v preskúmovacom súdnom konaní by sa skúmalo, či boli splnené podmienky na vydanie „oznámenia“, pričom výsledkom tohto konania by za situácie, že by konajúci súd ustálil, že podmienky na vydanie oznámenia splnené neboli, bolo zrušenie oznámenia a celá vec by sa následne dostala pred odvolací správny orgán, samozrejme za predpokladu, že by v rámci autoremedúry nedošlo k úplnej reparácii napadnutých prvostupňovým rozhodnutí (§ 47 ods. 1 zákona o správe daní). Preto žalobkyňa postupovala správne, keď žalobu smerovala proti prvostupňovým správnym rozhodnutiam keďže,

vzhľadom na to, že prokurátor nie je účastníkom správneho konania, nemohla podať riadny opravný prostriedok proti prvostupňovým správnym rozhodnutiam a nemohla ani nijakým spôsobom ovplyvniť kvalitu odvolania podaného daňovým subjektom. V konečnom dôsledku oznámenie vydané podľa § 47 ods. 6 zákona o správe daní nezakladá, nemení a ani nezrušuje práva a povinnosti daňovému subjektu a preto právoplatnosť napadnutých prvostupňových rozhodnutí nastáva bez ohľadu na jeho vydanie.

Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky s ohľadom na Stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. Snj 124/00 dospel v danej veci k záveru, že splnenie zákonnej podmienky vyjadrenej v ustanovení § 247 ods. 2 OSP nie vo vzťahu k prípustnosti žaloby prokurátora možné požadovať a že danú vec treba meritórne prejednať.

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu podľa 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 OSP zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 OSP).

V novom rozhodnutí krajský súd rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.